

การสร้างชุดการสอนสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน วิชาภาษาไทย
สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่หก

นายวิเศษศักดิ์ โคตรอาษา

004850

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2521

CONSTRUCTION OF LEARNING CENTER CLASSROOM INSTRUCTIONAL PACKAGES
ON THAI LANGUAGE FOR PRATHOM SUKSA SIX

Mr. Wisessak Koht-arsa

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Audio-Visual Communication

Graduate School

Chulalongkorn University

1978

17397029

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การสร้างชุดการสอนสำหรับห้อง เรียนแบบศูนย์การเรียนวิชาภาษาไทย
สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่หก

โดย

นายวิเศษศักดิ์ โคตรอาษา

แผนกวิชา

โสตทัศนศึกษา

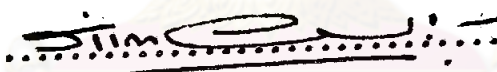
อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุนันท์ ปัทมาคม

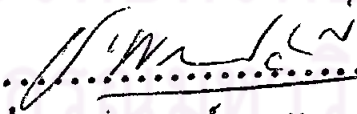
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

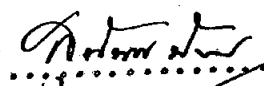

.....รักษาการในตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุประคิษฐ์ บุญนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ สำเนา วรางกูร)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ สุภาพ วาดเขียน)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยยงค์ พรหมวงศ์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุนันท์ ปัทมาคม)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การสร้างชุดการสอนสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้ วิชาภาษาไทยสำหรับ
ชั้นประถมศึกษาปีที่หก

ชื่อนิสิต

นายวิเศษศักดิ์ โคตรอาษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุนันท์ ปัทมาคม

แผนกวิชา

โสตทัศนศึกษา

ปีการศึกษา

2521

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ

1. เพื่อสร้างชุดการสอนสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้ วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง บทละครเรื่องโพงพาง จำนวน 2 ชุด และบทเล่านิทานเรื่องขวयงัก ๑ จำนวน 2 ชุด รวมเป็น 4 ชุด
2. เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการสอนที่สร้างขึ้นโดยกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพไว้ ๘5/๘5

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยแบ่งเนื้อหาวิชาภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ออกเป็นหน่วยย่อย และเลือกมาสร้างเป็นชุดการสอน โดยใช้ระบบการผลิตชุดการสอนแผนจุฬา จำนวน 4 ชุด คือ ชุดการสอนชุดที่ 1 เรื่อง "บทละครเรื่องโพงพาง ชุดที่ 1" ชุดการสอนชุดที่ 2 เรื่อง "บทละครเรื่องโพงพาง ชุดที่ 2" ชุดการสอนชุดที่ 3 เรื่อง "บทเล่านิทานเรื่องขวयงัก ๑ ชุดที่ 1" และชุดการสอนชุดที่ 4 เรื่อง "บทเล่านิทานเรื่องขวयงัก ชุดที่ 2" แลวนำชุดการสอนทั้ง 4 ชุด ไปทดลองสอนเพื่อหาประสิทธิภาพตามขั้นตอน

3 ขั้นตอนคือ แบบหนึ่งต่อหนึ่ง (1:1) แบบกลุ่มเล็ก (1:1๐) กับนักเรียนโรงเรียนกอนบินโคก-กะเทียม จังหวัดลพบุรี และการทดลองภาคสนาม กับนักเรียนสาธิต วิทยาลัยครูเทพสตรี จังหวัดลพบุรี จำนวน 35 คน มีการทดลองก่อนเรียน ขณะเรียน มีการทำแบบฝึกหัดประจำศูนย์ และเมื่อเรียนเสร็จแล้วมีการทดสอบอีกครั้งหนึ่ง ข้อมูลที่ได้นำมาหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ มาตรฐาน 85/85 และหาความแตกต่างของความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐1 โดยการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้อาจจากการทดสอบ ปรากฏว่า ชุดการสอนทั้ง 4 ชุด มีประสิทธิภาพ 92.35/86.85, 89.15/85.70, 92.45/90.14 และ 90.14/87.55 ตามลำดับ แสดงว่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่จริงไว้ ผลการสอบก่อนเรียนและหลังเรียนแสดงความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐1 แสดงว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้นทั้งสี่ชุดนี้ ทำให้ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Construction of Learning Center Classroom Instructional
Packages on Thai Language for Prathom Suksa Six.

Name Mr. Wisessak Koht-arsa

Thesis Advisor Mrs. Sunan Patamachome, Assistant Professor

Department Department of Audio-Visual Communication.

Academic Year 1978

ABSTRACT

The purposes:

This research was (1) constructing four Learning Center Classroom instructional packages for Thai in Prathom Suksa six: two for the play "Pong Pang" and the others for the Chinese puppet shows "Sui-Nguk." and (2) finding out the efficiency of the completed packages according to the set fixed criterion of 85/85.

The procedures:

The content of the Thai language in Prathom Suksa six was subdivided into 24 units: four of which were randomly selected and constructed into instructional packages basing on "Chula Plan." They were : Unit I: the play "Pong Pang (I)", Unit 2: the play "Pong Pang (II)", Units 3: the Chinese puppet shows "Sui Nguk (I)", and 4 Unit 4 the Chinese puppet shows "Sui Nguk (II)". These four completed packages were developmentally tested to find their efficiency on a one-to-one basis (1:1), a small group basis (1:10) with the pupils of Kong Bin Kokatiam School, and the field test basis (1:100) with

thirty-five pupils of Tepsatri Teachers' College Demonstration School in Lopburi Province. The pupils were first given a pretest; while studying they did exercises on each topic; then a posttest was given. The data were computed against the set standard of 85/85 using the t-test at the 0.01 level.

The results:

The results of this study indicated that the efficiency of the four packages were 92.85/86.85; 89.15/85.70; 92.45/90.14 and 90.14/87.55 respectively, thus meeting the set criterion of 85/85. The pretest and posttest scores, yielding a significant difference at the 0.01 level, indicated that the pupils' knowledge was significantly increased after learning from these packages.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของผศ.สุนันท์ ปัทมาคม อาจารย์
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ช่วยตรวจแก้และให้คำแนะนำอันมีค่ายิ่งในการร่างชุดการสอนและ
การเขียนวิทยานิพนธ์แก่วิวจัย รศ.สุภาพ วาดเขียน ที่ได้ให้คำแนะนำในด้านสถิติและ
การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการร่างชุดการสอนและทดสอบประสิทธิภาพของชุดการสอน ผู้วิจัยได้รับความร่วมมือ และช่วยเหลือจากบุคคลหลายฝ่าย อาทิ คุณจรรยา วงศ์เหลือง ช่วยเขียนภาพประกอบบทละครทั้งหมด คุณโรจน์ คำพาทิ และเพื่อนๆ ช่วยบันทึกบทละครทั้ง 2 เรื่อง นักศึกษาวิทยาลัยครูเทพสตรีบางคน ช่วยตกแต่งส่วนประกอบต่างๆของชุดการสอนให้แข็งแรง และสวยงาม อาจารย์สังวาลย์ ทองระคนธ์ ครูใหญ่โรงเรียนกองบินโคกกะเทียม ครูและนักเรียนโรงเรียนกองบินโคกกะเทียม อาจารย์เจื้อจันท์ มโนภาส และนักเรียนโรงเรียนโคกกะเทียมวิทยาลัย อาจารย์สุวรร กัญจนมบุตร อาจารย์โรจน์ คุลยากร อาจารย์สุพจน์ คำชาย อาจารย์เอิกสรวง ปาลวัฒน์ และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สาขิตวิทยาลัยครูเทพสตรี ที่ช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการทดสอบประสิทธิภาพชุดการสอนและหาความเที่ยงของแบบสอบ

งานวิจัยครั้งนี้อาจไม่สมบูรณ์เท่าที่ควรถ้าขาด อาจารย์ชลิต พุทธรักษา ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่โรงเรียนอนุบาลสามเสน อาจารย์เสาวนีย์ พุทธรักษา อาจารย์วินัย สมมิตร อาจารย์สุรพงศ์ ปนาทกุล อาจารย์สำราญ คุรุครรชิต อาจารย์สมัยและอาจารย์ดวงศรี รัตนสุข ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ และขอบคุณทุกท่านที่ได้อกลาวนาม ไว้ ณ ที่นี้ด้วย

สำหรับส่วนนี้และประโยชน์อันพึงมีของวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ขอมอบเพื่อบูชา
พระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ คุณครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทั้งหลายของผู้วิจัย

วิเศษศักดิ์ โคตรอาษา

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย ๖

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ๗

กิตติกรรมประกาศ ๘

รายการตารางประกอบ ๙

รายการแผนผังประกอบ ๑๐

บทที่

1 บทนำ 1

 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา 1

 วัตถุประสงค์ของการวิจัย 5

 วิธีดำเนินการวิจัย 5

 ขอบเขตของการวิจัย 6

 คำจำกัดความในการวิจัย 7

 ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย 8

 คุณค่าของการวิจัย 8

2 วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 10

 การเขียนแบบศูนย์การ เรียง 10

 ความหมายและลักษณะของศูนย์การ เรียง 10

 พัฒนาของการ เรียงแบบศูนย์การ เรียง 11

 ประเภทของศูนย์การ เรียง 13

 การจัดห้อง เรียงแบบศูนย์การ เรียง 17

 ความเคลื่อนไหวการจัดห้อง เรียงแบบศูนย์การ เรียงในประเทศไทย... 18

 ลักษณะหลักคุณตรและแผนการ สอนที่ เหมาะสมกับศูนย์การ เรียง 24

 การจัดสภาพห้อง เรียง เพื่อ ใช้ชุดการสอน 26

ขั้นตอนการสอนในห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน	27
คุณภาพของศูนย์การเรียน	28
สื่อการสอน	30
ประเภทของสื่อการสอน	30
สื่อการสอนกับการเรียนรู้	32
การเลือกสื่อการสอน	33
สื่อประสม	34
ประโยชน์ของสื่อประสม	34
กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์สำหรับการสอน	36
การจัดกลุ่มนักเรียน	37
ลักษณะการเรียนรู้ด้วยวิธีการบวนการกลุ่มสัมพันธ์	37
ลำดับขั้นของการเรียนการสอนโดยวิธีการบวนการกลุ่มสัมพันธ์	38
บทบาทของครูผู้สอนโดยวิธีการบวนการกลุ่มสัมพันธ์	39
กิจกรรมการเรียนการสอนโดยวิธีการบวนการกลุ่มสัมพันธ์	39
ชุดการสอนกับกิจกรรมในศูนย์การเรียน	42
ชุดการสอน	42
แนวคิดการผลิตชุดการสอน	43
ประเภทของชุดการสอน	45
องค์ประกอบของชุดการสอน	46
ระบบการผลิตชุดการสอน แผนจุฬา	48
การกำหนดเกณฑ์เพื่อวัดประสิทธิภาพของชุดการสอน	51
คุณภาพของชุดการสอน	53
ทักษะการสอนภาษาไทยในชั้นประถมศึกษา	55
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	57

3	วิธีดำเนินการวิจัย	61
	ศึกษาและรวบรวมข้อมูลขั้นเตรียมการวิจัย	61
	การเลือกกลุ่มตัวอย่าง	63
	การสร้างเครื่องมือวิจัยและการรวบรวมข้อมูล	64
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	64
	การรวบรวมข้อมูล	66
	การวิเคราะห์ข้อมูล	67
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	73
	การวิเคราะห์ข้อมูล	74
	การทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (1 : 1)	74
	การทดลองแบบกลุ่มเล็ก (1 : 10)	80
	การทดลองภาคสนาม (1 : 100)	85
5	สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	87
	ผลการวิจัย	89
	อภิปรายผลการวิจัย	90
	ข้อเสนอแนะ	92
	บรรณานุกรม	95
	ภาคผนวก	101
	ประวัติการศึกษา	318

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
๑	คะแนนการทดสอบหาประสิทธิภาพแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (1:1) ชุดการสอนชุดที่ 1 เรื่อง "บทละครเรื่องโพงพาง ชุดที่ 1"	76
2	คะแนนการทดสอบหาประสิทธิภาพแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (1:1) ชุดการสอนชุดที่ 2 เรื่อง "บทละครเรื่องโพงพาง ชุดที่ 2"	77
3	คะแนนการทดสอบหาประสิทธิภาพแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (1:1) ชุดการสอนชุดที่ 3 เรื่อง "บทเล่านิทานเรื่องชายงัก ชุดที่ 1"	78
4	คะแนนการทดสอบหาประสิทธิภาพแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (1:1) ชุดการสอนชุดที่ 4 เรื่อง "บทเล่านิทานเรื่องชายงัก ชุดที่ 2"	79
5	คะแนนการทดสอบหาประสิทธิภาพแบบกลุ่มเล็ก (1:10) ชุดการสอนชุดที่ 1 เรื่อง "บทละครเรื่องโพงพาง ชุดที่ 1"	81
6	คะแนนการทดสอบหาประสิทธิภาพแบบกลุ่มเล็ก (1:10) ชุดการสอนชุดที่ 2 เรื่อง "บทละครเรื่องโพงพาง ชุดที่ 2"	82
7	คะแนนการทดสอบหาประสิทธิภาพแบบกลุ่มเล็ก (1:10) ชุดการสอนชุดที่ 3 เรื่อง "บทเล่านิทานเรื่องชายงัก ชุดที่ 1"	83
8	คะแนนการทดสอบหาประสิทธิภาพแบบกลุ่มเล็ก (1:10) ชุดการสอนชุดที่ 4 เรื่อง "บทเล่านิทานเรื่องชายงัก ชุดที่ 2"	84
9	เปรียบเทียบคะแนนรอยละก่อนเรียนและหลังเรียนของชุดการสอนทั้ง 4 ชุด	86
10	คะแนนทดสอบหาประสิทธิภาพภาคสนาม (1:100) ชุดการสอนชุดที่ 1 เรื่อง "บทละครเรื่องโพงพาง ชุดที่ 1"	102
11	คะแนนทดสอบหาประสิทธิภาพภาคสนาม (1:100) ชุดการสอนชุดที่ 2 เรื่อง "บทละครเรื่องโพงพาง ชุดที่ 2"	105
12	คะแนนทดสอบหาประสิทธิภาพภาคสนาม (1:100) ชุดการสอนชุดที่ 3 เรื่อง "บทเล่านิทานเรื่องชายงัก ชุดที่ 1"	108
13	คะแนนทดสอบหาประสิทธิภาพภาคสนาม (1:100) ชุดการสอนชุดที่ 4 เรื่อง "บทเล่านิทานเรื่องชายงัก ชุดที่ 2"	111

ตารางที่

หน้า

14	การวิเคราะห์ผลของแบบสอบชุดที่ 1 เรื่อง "บทละครเรื่องโพงพาง ชุดที่ 1"	123
15	การวิเคราะห์ผลของแบบสอบชุดที่ 2 เรื่อง "บทละครเรื่องโพงพาง ชุดที่ 2"	124
16	การวิเคราะห์ผลของแบบสอบชุดที่ 3 เรื่อง "บทเล่นหุ่นจีนเรื่องชวยงัก ชุดที่ 1"	125
17	การวิเคราะห์ผลของแบบสอบชุดที่ 4 เรื่อง "บทเล่นหุ่นจีนเรื่องชวยงัก ชุดที่ 2"	126
18	การแจกแจงคะแนนนักเรียน 80 คน ในการทดสอบเพื่อหาความเที่ยงของแบบสอบ ชุดการสอบชุดที่ 1	127
19	การแจกแจงคะแนนนักเรียน 80 คน ในการทดสอบเพื่อหาความเที่ยงของแบบสอบ ชุดการสอบชุดที่ 2 เรื่อง "บทละครเรื่องโพงพาง ชุดที่ 2"	130
20	การแจกแจงคะแนนนักเรียน 80 คน ในการทดสอบเพื่อหาความเที่ยงของแบบสอบ ชุดการสอบชุดที่ 3 เรื่อง "บทเล่นหุ่นจีนเรื่องชวยงัก ชุดที่ 1"	132
21	การแจกแจงคะแนนนักเรียน 80 คน ในการทดสอบเพื่อหาความเที่ยงของแบบสอบ ชุดการสอบชุดที่ 4 เรื่อง "บทเล่นหุ่นจีนเรื่องชวยงัก ชุดที่ 2"	134

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการแผนผังประกอบ

แผนผังที่		หน้า
๑.	ห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน	13
2	ศูนย์การเรียนในห้องเรียน	14
3	ศูนย์การเรียนสำหรับครู	15
4	หลักของการเรียนการสอนด้วยกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ . . .	41
5.	แบบจำลองระบบการผลิตชุดการสอนแผนจุฬา	50

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย